Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého rozšířeného senátu)

13. listopadu 2024*

„Žaloba pro nečinnost – Státní podpory – Společná rybářská politika – Financování ve prospěch vlastníků plavidel provozujících rybolov pulzní elektrickou vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi – Stížnost – Přípustnost – Vyjádření Komise – Jasná a definitivní povaha vyjádření – Pravomoc Komise – Povinnost jednat“

Ve věci T-141/23,

Laurent Merlin, s bydlištěm v Équihen-Plage (Francie), a další žalobci uvedení v příloze[1], zástupci: F.-C. Laprévote, F. de Bure a T. Otmani, advokáti,

žalobci,

proti

Evropské komisi, zástupci: B. Stromsky, M. Abenhaïm a C. Perrin, jako zmocněnci,

žalované,

TRIBUNÁL (osmý rozšířený senát),

ve složení: S. Papasavvas, předseda, A. Kornezov (zpravodaj), G. De Baere, D. Petrlík a S. Kingston, soudci,

za soudní kancelář: L. Ramette, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po jednání konaném dne 15. května 2024,

vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou podanou na základě článku 265 SFEU se žalobci, Laurent Merlin a další fyzické a právnické osoby, jejichž jména jsou uvedena v příloze, domáhají, aby Tribunál určil, že Evropská komise po posouzení jejich stížností týkajících se údajných protiprávních státních

* Jednací jazyk: francouzština.

[1] – Seznam dalších žalobců je připojen pouze ke znění oznámenému účastníkům řízení.

podpor poskytnutých Nizozemským královstvím vlastníkům plavidel provozujícím rybolov pulzní elektrickou vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi (dále jen „elektrický rybolov“) jednala protiprávně, když nepřijala rozhodnutí podle nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9).

Skutečnosti předcházející sporu

2 Mezi žalobce patří 36 francouzských a nizozemských rybářů a rybářů Spojeného království, jakož i sdružení malých evropských rybářů Low Impact Fishers of Europe (LIFE), kteří provádějí rybolov ve vodách Lamanšského průlivu a Severního moře.

3 V průběhu března 2021 podali žalobci prostřednictvím formuláře uvedeného v příloze IV nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení 2015/1589 (Úř. věst. 2004, L 140, s. 1, Zvl. vyd. 08/004, s. 3), stížnosti Komisi (dále jen „stížnosti“).

4 Ve svých stížnostech žalobci zaprvé tvrdili, že nizozemské orgány udělily oprávnění k rybolovu v rozporu s pravidlem, podle kterého je elektrický rybolov povolen pouze do výše 5 % loďstva provádějícího rybolov vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi každého členského státu, která je stanovena v nařízení Rady (ES) č. 850/98 ze dne 30. března 1998 o zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření na ochranu nedospělých mořských živočichů (Úř. věst. 1998, L 125, s. 1; Zvl. vyd. 04/03, s. 217), nahrazeném nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241 ze dne 20. června 2019 o zachování rybolovných zdrojů a ochraně mořských ekosystémů pomocí technických opatření, o změně nařízení Rady (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 a (EU) 2019/1022 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 894/97, (ES) č. 850/98, (ES) č. 2549/2000, (ES) č. 254/2002, (ES) č. 812/2004 a (ES) č. 2187/2005 (Úř. věst. 2019, L 198, s. 105) (dále jen „pravidlo 5 %“).

5 Dále si žalobci v části stížností nadepsané „Protiprávní evropské dotace neslučitelné s vnitřním trhem“ stěžovali, že Nizozemské království od roku 2007 poskytovalo finanční prostředky nizozemským plavidlům s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujícím elektrický rybolov, čímž porušilo zejména pravidlo 5 % a pravidla, jimiž se řídí Evropský rybářský fond (ERF) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF). Podle jejich názoru proto dotyčná plavidla nemohla využívat toto financování na základě ERF a ENRF, takže toto financování mělo být kvalifikováno jako protiprávní státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem.

6 Konečně žalobci v části stížností, nadepsané „Státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem“, poukázali na existenci různých podpor poskytnutých Nizozemským královstvím nizozemským plavidlům s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujícím elektrický rybolov, které značně přesahovaly platné prahové hodnoty *de minimis*, a které proto měly být kvalifikovány jako státní podpory.

7 Dopisem ze dne 16. dubna 2021 Generální ředitelství (GŘ) Komise pro hospodářskou soutěž žalobcům odpovědělo a uvedlo, že ze stížností vyplývá, že financování, které je předmětem stížnosti, spadá buď do rámce ERF nebo ENRF, a pokud je opatření financováno z ERF nebo ENRF, mají pravidla upravující tyto fondy přednost před pravidly v oblasti státních podpor. Podle tohoto generálního ředitelství uvedené stížnosti vznášely otázky související s pravidly společné rybářské politiky (SRP), a proto musely být posouzeny podle zvláštních postupů SRP, a nikoli

podle pravidel v oblasti státních podpor. Za tímto účelem GŘ pro hospodářskou soutěž navrhlo žalobcům, aby podali tyto stížnosti příslušnému útvaru Komise, a sice GŘ pro námořní záležitosti a rybolov.

8 Dopisem ze dne 4. srpna 2021 žalobci v podstatě tvrdili, že specifické mechanismy týkající se ERF a ENRF nevylučují použitelnost pravidel v oblasti státních podpor, ani možnost podat stížnost na základě nařízení 2015/1589. V tomto ohledu odkázali na čl. 7 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o ERF (Úř. věst. 2006, L 223, s. 1, dále jen „nařízení o ERF“), platného pro programové období 2007 až 2013, a na čl. 8 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o ENRF a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011 (Úř. věst. 2014, L 149, s. 1, dále jen „nařízení o ENRF“), platného pro programové období 2014 až 2020, na jejichž základě bylo podle žalobců třeba financování poskytnuté v rozporu s nařízením o ERF nebo nařízením o ENRF posoudit z hlediska pravidel v oblasti státních podpor. Bylo tedy na Komisi, aby určila nástroje, jejichž prostřednictvím byla financování poskytnuta, ať už se jednalo o ERF, ENRF nebo jiné nástroje, a na tomto základě určila, která z nich měla být považována za státní podpory z důvodu, že nespadají do rámce ERF nebo ENRF.

9 V dopise ze dne 22. listopadu 2021 GŘ pro hospodářskou soutěž uvedlo, že sice uznává, že Nizozemské království povolilo provozování elektrického rybolovu v rozporu s podmínkami stanovenými v nařízení č. 850/98, ale že nelze prokázat žádnou souvislost mezi financováním poskytnutým v rámci ERF a ENRF a tímto provozováním. Dospělo k závěru, že neshledává žádný prvek potenciálně protiprávní státní podpory, který by vyžadoval důkladnější posouzení.

10 Dopisem ze dne 4. dubna 2022 předložili žalobci v sedmi přiložených přílohách doplňující informace obsahující zejména seznamy nizozemských plavidel s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujících elektrický rybolov, která byla financována z ERF a ENRF, podle různých dokumentů a výňatků ze souborů týkajících se financování poskytnutých v rámci těchto fondů. Rovněž poukazovali na existenci programu investičních podpor, který byl zcela financován nizozemským státem a jehož cílem bylo vybavit pět plavidel s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujících uvedený rybolov.

11 V dopise ze dne 9. září 2022 GŘ pro hospodářskou soutěž uvedlo, že na základě doplňujících informací poskytnutých žalobci dne 4. dubna 2022 znovu podrobně zkoumalo financování nizozemských plavidel s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujících elektrický rybolov, že dospělo k závěru, že nedošlo k žádnému porušení pravidel týkajících se ERF a ENRF, a na tomto základě neshledává žádný prvek zakládající potenciálně protiprávní státní podporu, který by vyžadoval důkladnější posouzení.

12 Dopisem ze dne 8. listopadu 2022 vyzvali žalobci Komisi v souladu s čl. 265 druhým pododstavcem SFEU, jakož i s nařízením 2015/1589, a zejména s jeho články 4, 12 a 15, aby v reakci na stížnosti přijala rozhodnutí podle článku 4 uvedeného nařízení (dále jen „výzva k jednání“).

13 Dopisem ze dne 14. února 2023, nadepsaným „Dopisy o předběžném odložení věci zaslané stěžovatelům, v nichž jsou informováni o tom, že útvary Komise mají v úmyslu věc odložit“, Komise informovala žalobce, že ukončila posuzování stížností.

14 V tomto ohledu Komise zaprvé uvedla, že nemá v úmyslu navrhnout zahájení „řízení o nesplnění povinnosti z důvodu porušení unijního práva [Nizozemským královstvím]“. Zadruhé uvedla, že s ohledem na doplňující informace poskytnuté žalobci dne 4. dubna 2022 znovu podrobně zkoumala financování nizozemských plavidel s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujících elektrický rybolov, a dospěla k závěru, že nedošlo k porušení pravidel platných pro ERF a ENRF. Na základě toho informovala žalobce o svém záměru věc odložit a vyzvala je, aby ji v případě, že mají k dispozici nové informace, které by mohly být relevantní pro opětovné posouzení věci, kontaktovali ve lhůtě čtyř týdnů, po jejímž uplynutí bude možné věc odložit.

Návrhová žádání účastníků řízení

15 Žalobci v podstatě navrhují, aby Tribunál:

– určil, že Komise jednala protiprávně, když nepřijala rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589;

– uložil Komisi, aby ve lhůtě dvou měsíců přijala rozhodnutí na základě tohoto nařízení;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

16 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– odmítl žalobu jako nepřípustnou;

– podpůrně, zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

– uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

17 Na podporu žaloby žalobci tvrdí, že Komise byla v souladu s čl. 12 odst. 1 druhým pododstavcem a čl. 15 odst. 1 nařízení 2015/1589 povinna zaprvé v přiměřené lhůtě komplexně a s řádnou péčí přezkoumat informace, které jí poskytli ve stížnostech, jakož i v následné korespondenci, v nichž uváděli existenci různých opatření podpory, a zadruhé přijmout konečné rozhodnutí na základě čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 tohoto nařízení, v němž se v tomto ohledu jasně vyjádří.

18 Podle žalobců měla Komise konkrétně nesprávně za to, že financování poskytnuté v rámci ERF a ENRF nizozemským plavidlům s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujícím elektrický rybolov bylo na základě článku 7 nařízení o ERF a článku 8 nařízení o ENRF vyňato z použití pravidel v oblasti státních podpor. Žalobci totiž mají za to, že pokud by existovala jakákoli pochybnost, že takové financování bylo poskytnuto mimo pravidla upravující uvedené fondy nebo v rozporu s nimi, muselo by být kvalifikováno jako státní podpora, takže by Komise byla povinna jej přezkoumat podle nařízení 2015/1589.

19 Komise namítá nepřípustnost žaloby podle čl. 265 druhého pododstavce SFEU zejména z důvodu, že se před podáním projednávané žaloby ke stížnostem vyjádřila. Podpůrně zpochybňuje opodstatněnost uvedené žaloby.

K přípustnosti žaloby

20 Komise má za to, že v dopise ze dne 14. února 2023 se jasně a definitivně vyjádřila k výzvě k jednání, takže projednávaná žaloba je nepřípustná. Podle Komise ze společného výkladu veškeré korespondence, kterou si vyměnila se žalobci, vyplývá, že v podstatě měla za to, že nemá pravomoc přijmout rozhodnutí podle nařízení 2015/1589, neboť v souladu s článkem 42 SFEU, článkem 7 nařízení o ERF a článkem 8 nařízení o ENRF se články 107 až 109 SFEU nevztahují na platby provedené členskými státy v rámci ERF nebo ENRF.

21 Žalobci zaprvé namítají, že se Komise v dopise ze dne 14. února 2023 k výzvě k jednání nevyjádřila. Podle žalobců se Komise v uvedeném dopise ani nezmínila o jejich žádosti, jejímž předmětem bylo přijetí rozhodnutí na základě článku 4 nařízení 2015/1589, ani neuvedla, že má za to, že nemá pravomoc takové rozhodnutí přijmout. Zadruhé tvrdí, že i kdyby měl být tento dopis chápán tak, že obsahuje vyjádření Komise k uvedené výzvě, vyjádření nebylo jasné a definitivní. Mají za to, že se Komise tím, že v dotčeném dopise uvedla, že nemá v úmyslu zahájit „řízení o nesplnění povinnosti z důvodu porušení unijního práva [Nizozemským královstvím]“, nevyjádřila k žádosti formulované v této výzvě, jejímž cílem nebylo vyzvat ji k zahájení takového řízení. Dále tvrdí, že Komise vypracovala předmětný dopis neurčitě a s výhledem do budoucna, neboť v něm pouze uvedla, že „nemá v úmyslu“ podniknout žádné kroky v souvislosti se stížnostmi, že „má v úmyslu“ věc odložit a je vyzvala, aby ji „kontaktovali“, pokud mají k dispozici „nové informace, které by mohly být relevantní pro opětovné posouzení věci“, a v případě, že takové informace nebudou k dispozici, věc „bude možné“ odložit.

22 Podle judikatury se článek 265 SFEU týká nepřijetí rozhodnutí nebo nevyjádření se, a nikoli přijetí jiného aktu, než který si dotyčná osoba přála nebo považovala za nezbytný (rozsudky ze dne 13. července 1971, Deutscher Komponistenverband v. Komise, 8/71, EU:C:1971:82, bod 2, a ze dne 24. listopadu 1992, Buckl a další v. Komise, C-15/91 a C-108/91, EU:C:1992:454, bod 17). Je tedy třeba mít za to, že orgán není nečinný nejen v případě, že přijme akt, kterým žalobci vyhoví, ale i v případě, že tento akt odmítne přijmout a odpoví na žádost, která mu byla předložena s uvedením důvodů, na jejichž základě má za to, že uvedený akt není třeba přijímat nebo že nemá pravomoc tak učinit (usnesení ze dne 21. prosince 2021, Finiconsult v. Komise, T-504/21, nezveřejněné, EU:T:2021:948, bod 6, a ze dne 1. února 2023, NO v. Komise, T-708/21, nezveřejněné, EU:T:2023:49, bod 56).

23 Podmínky přípustnosti žaloby pro nečinnost stanovené v článku 265 SFEU tedy nejsou splněny, pokud se orgán, který byl vyzván k jednání, k této výzvě vyjádřil před podáním žaloby, a přijetí jiného aktu, než který si dotyční přáli nebo považovali za nezbytný, jako například řádně odůvodněné odmítnutí postupovat v souladu s výzvou k jednání, je vyjádřením, kterým končí nečinnost (viz rozsudek ze dne 24. března 2022, Wagenknecht v. Komise, C-130/21 P, EU:C:2022:226, bod 31 a citovaná judikatura).

24 Kromě toho vyjádření ve smyslu čl. 265 druhého pododstavce SFEU musí jasně a definitivně zachycovat postoj dotyčného orgánu k žádosti žalobce (rozsudek ze dne 24. března 2022, Wagenknecht v. Komise, C-130/21 P, EU:C:2022:226, bod 33).

25 V projednávané věci je třeba uvést, že žalobci v jednotlivých částech stížností namítali zaprvé existenci „protiprávních evropských dotací neslučitelných s vnitřním trhem“ poskytovaných nizozemským plavidlům s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujícím elektrický rybolov v rámci ERF a ENRF, zejména v rozporu s pravidlem 5 % (dále jen „financování

napadené v rámci ERF a ENRF“), a zadruhé „vnitrostátních dotací“ ve prospěch těchto plavidel, které poskytlo Nizozemské království a které je třeba kvalifikovat jako státní podpory (dále jen „napadené vnitrostátní podpory“).

26 Kromě toho žalobci v dopise ze dne 4. dubna 2022 předložili Komisi doplňující informace týkající se jak financování napadeného v rámci ERF a ENRF, tak napadených vnitrostátních podpor.

27 Ve výzvě k jednání žalobci odkázali zejména na stížnosti a informace, které k nim byly přiloženy, jakož i na doplňující informace předané Komisi v jejich dopise ze dne 4. dubna 2022, včetně jeho sedmi příloh, které podle nich poskytly hmatatelné důkazy o existenci státních podpor, a vyzvali Komisi v souladu s čl. 265 druhým pododstavcem SFEU, jakož i s nařízením 2015/1589, a zejména s jeho články 4, 12 a 15, k přijetí rozhodnutí na základě článku 4 uvedeného nařízení.

28 Za těchto okolností je třeba posoudit, zda se Komise před podáním žaloby jasně a definitivně vyjádřila ke všem opatřením napadeným ve stížnostech a v dopise žalobců ze dne 4. dubna 2022, a sice k financování napadenému v rámci ERF a ENRF a k napadeným vnitrostátním podporám.

K existenci vyjádření pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF

29 Ve stížnostech, jakož i v následné korespondenci s Komisí žalobci v podstatě tvrdili, že financování napadené v rámci ERF a ENRF není v souladu s pravidly upravujícími tyto fondy, jelikož bylo vyplaceno v rozporu s pravidlem 5 %, a z důvodu tohoto nesouladu musí být toto financování kvalifikováno jako státní podpora a musí být předmětem posouzení podle nařízení 2015/1589. Ve výzvě k jednání žalobci s odkazem zejména na uvedené stížnosti a na jejich dopis ze dne 4. dubna 2022 vyzvali Komisi, aby přijala rozhodnutí na základě článku 4 uvedeného nařízení.

30 V tomto ohledu Komise v podstatě během své korespondence s žalobci uvedla, že má za to, že na základě nařízení 2015/1589 nemá pravomoc přijmout rozhodnutí o financování napadeném v rámci ERF a ENRF a uvedené financování není v rozporu s pravidly týkajícími se ERF a ENRF.

31 V dopise ze dne 16. dubna 2021 tak Komise uvedla, že podle jejího názoru mají pravidla použitelná v oblasti SRP, zvláště pravidla týkající se ERF a ENRF, přednost před pravidly v oblasti státních podpor, neboť nařízení o ERF a ENRF stanoví zvláštní kontrolní mechanismy, na jejichž základě jsou členské státy povinny zajistit navrácení neoprávněných plateb uskutečněných v rámci uvedených fondů, a posouzení souladu financování napadeného v rámci ERF a ENRF tedy musí probíhat podle zvláštních postupů stanovených v těchto nařízeních, a nikoli podle postupů použitelných v oblasti státních podpor.

32 Kromě toho Komise ve svých dopisech ze dne 22. listopadu 2021 a ze dne 9. září 2022 uvedla důvody, proč podle ní financování napadené v rámci ERF a ENRF neporušuje nařízení o ERF a ENRF. V dopise ze dne 14. února 2023 byly v tomto ohledu uvedeny v podstatě stejné důvody, jaké byly uvedeny v dopise ze dne 9. září 2022.

33 Je pravda, jak uvádí žalobci, že Komise ve svém dopise ze dne 14. února 2023, posuzovaném izolovaně, výslovně neodmítla přijmout rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589 a ani neuvedla, že nemá pravomoc přijmout takové rozhodnutí, pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF.

34 Dopis ze dne 14. února 2023 je však třeba vykládat s ohledem na korespondenci, která mu předcházela. V tomto dopise totiž Komise odkázala na své dopisy ze dne 22. listopadu 2021 a 9. září 2022. Dále z judikatury vyplývá, že pro účely ověření, zda došlo k vyjádření a zda je jasné a definitivní, lze zohlednit korespondenci mezi žalobci a Komisí, která vyjádření předcházela (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 16. června 2020, CJ v. Soudní dvůr Evropské unie, C-634/19 P, nezveřejněné, EU:C:2020:474, body 30 a 31, a ze dne 1. února 2023, NO v. Komise, T-708/21, nezveřejněné, EU:T:2023:49, body 71 a 72).

35 Za okolností projednávané věci je tak třeba mít za to, že Komise ve svém dopise ze dne 14. února 2023 v podstatě potvrdila své dřívější jasné vyjádření, podle kterého zaprvé nemá na základě nařízení 2015/1589 pravomoc přijmout rozhodnutí o financování napadeného v rámci ERF a ENRF a zadruhé uvedené financování není v rozporu s pravidly týkajícími se ERF a ENRF, a na tomto základě se rozhodla ukončit posuzování stížností, jak uvedla v tomtéž dopise.

36 Podle judikatury citované v bodě 22 výše přitom dotyčný orgán není nečinný, pokud odmítne přijmout požadované rozhodnutí a odpoví na žádost, která mu byla předložena s uvedením důvodů, na jejichž základě má za to, že k přijetí rozhodnutí nemá pravomoc.

37 Skutečnost, že takové vyjádření žalobcům nevyhoví, je v tomto ohledu nerozhodná, poněvadž článek 265 SFEU se vztahuje na nečinnost spočívající v nevydání rozhodnutí či nevyjádření se, a nikoli na přijetí jiného aktu, než jaký by si žalobce přál či považoval za nutný (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 13. prosince 2000, Sodima v. Komise, C-44/00 P, EU:C:2000:686, bod 83, a ze dne 6. dubna 2017, Brancheforeningen for Regulerkraft i Danmark v. Komise, T-203/16, nezveřejněné, EU:T:2017:279, bod 22).

38 Stejně tak skutečnost zdůrazněná žalobci, že Komise ve svém dopise ze dne 14. února 2023 uvedla, že nemá v úmyslu navrhnout zahájení „řízení o nesplnění povinnosti z důvodu porušení unijního práva [Nizozemským královstvím]“, ačkoli ji žalobci ve výzvě k jednání k tomuto nevyzvali, je v projednávané věci irelevantní, vzhledem k tomu, že Komise se v jiných částech uvedeného dopisu ve spojení s předchozí korespondencí jasně vyjádřila k žádosti o přijetí rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589, pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF.

39 Z toho vyplývá, že Komise se před podáním žaloby vyjádřila ve smyslu článku 265 SFEU k financování napadenému v rámci ERF a ENRF.

40 Argumenty žalobců směřující k prokázání toho, že dotčené vyjádření nebylo jasné a definitivní, musí být rovněž odmítnuty.

41 Pokud jde o jasnost dotčeného vyjádření, z bodů 7, 31 a 35 výše vyplývá, že Komise jasně uvedla, že se nedomnívá, že má pravomoc přijmout rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589, pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF. Kromě toho je třeba uvést, že žalobci byli srozuměni s tím, jak vyplývá z jejich dopisu ze dne 4. srpna 2021, že Komise měla za to, že k přijetí takového rozhodnutí nemá pravomoc. O tom svědčí skutečnost, že předmětem tohoto dopisu bylo „[o]dmítnutí pravomoci ve věci stížností podaných v březnu 2021, které se týkaly protiprávní státní podpory nebo zneužití podpory ve prospěch rybolovu elektrickou vlečnou sítí“, a skutečnost, že v témže dopise žalobci uvedli důvody, proč se domnívají, že takto vyjádřený postoj Komise je nesprávný. Jasnost vyjádření Komise tudíž nemůže být zpochybněna.

42 Pokud jde o definitivní povahu dotčeného vyjádření, je pravda, jak uvádějí žalobci, že je Komise v dopise ze dne 14. února 2023 informovala o svém „úmyslu“ věc odložit a vyzvala je, aby jí sdělili „nové informace, které by mohly být relevantní pro opětovné posouzení [jejich] věci“, přičemž v opačném případě „bude možné“ věc odložit.

43 Nic to však nemění na tom, že Komise ve svém dopise ze dne 14. února 2023 uvedla, že ukončila posuzování stížností. Z toho tedy vyplývá, že si vytvořila definitivní názor na financování napadené v rámci ERF a ENRF.

44 Pouhá skutečnost, že Komise poskytla žalobcům poslední příležitost předložit, pokud by je měli k dispozici, nové informace, které by mohly odůvodnit „opětovné posouzení“ věci, tedy nezpochybňuje výše uvedené, jelikož Komise v dopise ze dne 14. února 2023 jasně uvedla, že ukončila posouzení stížností a předložila svou konečnou analýzu, pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF.

45 Podle judikatury totiž údaj obsažený v dopise Komise, že žalobkyně byla vyzvána k tomu, aby považovala výměnu korespondence s Komisí za ukončenou „s výhradou nových informací“, sám o sobě nezbavuje vyjádření Komise jasné a definitivní povahy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. září 2003, Fiocchi munizioni v. Komise, T-26/01, EU:T:2003:248, body 76 a 78).

46 Kromě toho je každopádně nesporné, že v návaznosti na dopis ze dne 14. února 2023 žalobci neposkytli Komisi žádné nové informace, a nemohli tedy očekávat, že Komise své vyjádření jakkoli přehodnotí.

47 Za těchto okolností je třeba odmítnout argumenty žalobců směřující ke zpochybnění definitivní povahy vyjádření Komise, pokud jde o financování napadené v rámci ERF a ENRF.

48 Dopis ze dne 14. února 2023 je tedy třeba bez ohledu na jeho opodstatněnost považovat za dopis, kterým se Komise v reakci na výzvu k jednání jasně a definitivně vyjádřila k financování napadenému v rámci ERF a ENRF.

49 Žaloba pro nečinnost tedy musí být prohlášena za nepřípustnou v rozsahu, v němž směřuje k určení nečinnosti Komise, pokud jde o nepřijetí rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589 ohledně financování napadeného v rámci ERF a ENRF.

K existenci vyjádření pokud jde o napadené vnitrostátní podpory

50 Jak bylo uvedeno v bodech 6 a 25 výše, kromě financování napadeného v rámci ERF a ENRF žalobci v samostatné části stížností rovněž informovali Komisi o existenci několika napadených vnitrostátních podpor. V tomto ohledu vyjmenovali pět opatření podpory poskytnutých nizozemskými orgány, jejichž výše se podle nich pohybovala od 880 000 eur do 74 milionů eur, a odkázali na různé zdroje, které podle nich potvrzují existenci uvedených opatření.

51 V dopise ze dne 16. dubna 2021 Komise uvedla, že ze stížností vyplývá, že opatření napadená v těchto stížnostech spadají „do rámce [ERF] nebo [ENRF]“. Jak ostatně potvrdila na jednání, uvedené stížnosti vyložila tak, že se týkají pouze financování napadeného v rámci ERF a ENRF.

52 Komise tím však provedla neúplný výklad stížností, a ve svém dopise ze dne 16. dubna 2021 se tak nevyjádřila k části těchto stížností, která se týkala napadených vnitrostátních podpor.

53 Dále v dopise ze dne 4. srpna 2021 žalobci mimo jiné tvrdili, že je na Komisi, aby určila nástroje, kterými bylo dotčené financování poskytnuto, „ať už se jedná o ERF a ENRF, nebo o jiné nástroje“, aby na tomto základě určila nástroje, které je třeba považovat za státní podpory, protože nespadají do rámce ERF nebo ENRF, a aby posoudila jejich slučitelnost s vnitřním trhem.

54 Stejně tak v dopise ze dne 4. dubna 2022 žalobci předložili doplňující informace poukazující v bodě VI tohoto dopisu na existenci programu investičních podpor zcela financovaného nizozemským státem, jehož cílem je vybavení pěti plavidel s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi provozujících elektrický rybolov. V tomto ohledu odkázali na dopis ministra hospodářství, zemědělství a inovací ze dne 25. května 2011 zaslaný předsedovi dolní komory parlamentu Nizozemského království, z něhož vyplývalo, že nizozemské orgány měly za to, že nařízení o ERF nepovoluje poskytnutí financování investic do elektrické vlečné sítě, a z tohoto důvodu byl uvedený program zcela financován státními podporami. Tento dopis byl připojen jako příloha VI k dopisu žalobců ze dne 4. dubna 2022.

55 Konečně ve výzvě k jednání žalobci odkázali konkrétně na informace obsažené ve stížnostech, jakož i na různé další informace předané Komisi dopisem ze dne 4. dubna 2022 a jeho sedmi přílohami, které podle nich přinesly hmatatelné důkazy o existenci státních podpor. Jak přitom vyplývá z bodů 50 a 54 výše, tyto informace a skutečnosti zahrnovaly napadené vnitrostátní podpory. Uvedená výzva se tak jasně týkala všech opatření napadených v uvedených stížnostech a v tomto dopise, včetně napadených vnitrostátních podpor.

56 Ve svém dopise ze dne 9. září 2022, který byl odpovědí na doplňující informace zaslané žalobci dne 4. dubna 2022, a ve svém dopise ze dne 14. února 2023, který byl odpovědí na výzvu k jednání, se však Komise o napadených vnitrostátních podporách nezmínila a v tomto ohledu ani nevyjádřila žádné stanovisko.

57 Ačkoli totiž Komise ve svých dopisech ze dne 9. září 2022 a 14. února 2023 uvedla, že „na základě informací poskytnutých [žalobci] dne 4. dubna 2022 znovu podrobně zkoumala financování nizozemských plavidel“, omezila se na analýzu pravidel použitelných na ERF a ENRF, přestože napadené vnitrostátní podpory byly podle žalobců poskytovány mimo tyto fondy a byly zcela financovány nizozemským státem. Úvahy uvedené Komisí v těchto dopisech se tedy netýkaly napadených vnitrostátních podpor.

58 Je tudíž třeba konstatovat, že Komise se ve svém dopise ze dne 14. února 2023, ani ve své předchozí korespondenci s žalobci nevyjádřila k napadeným vnitrostátním podporám. Pokud se orgán vyzvaný k jednání vyjádří k jedné části výzvy k jednání a nevyjádří se k jiné části, je žaloba, pokud jde o tuto druhou část, přípustná (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. ledna 1995, Ladbroke Racing v. Komise, T-74/92, EU:T:1995:10, body 54 až 63).

59 Ve své odpovědi na organizační procesní opatření a na jednání Komise uvedla, že podpora poskytnutá Nizozemským královstvím pěti plavidlům s vlečnou sítí vlečenou za pomoci výložníků po bocích lodi za účelem financování jejich vybavení elektrickými vlečnými sítěmi, která byla napadena ve stížnostech a v dopise žalobkyň ze dne 4. dubna 2022, byla ve skutečnosti zahrnuta do existujícího režimu podpory SA.24076 N/2007 – Nizozemsko – Podpora na investice do lovných zařízení pomocí pulzní elektrické vlečné sítě, schváleného rozhodnutím ze dne 17. března 2008 (Úř. věst. 2008, C 246, s. 1).

60 Je však třeba uvést, jak Komise ostatně připustila na jednání, že v žádném okamžiku během korespondence s žalobci neuvedla, že by se domnívala, že podpora uvedená v bodě 59 výše je ve skutečnosti existující podporou, která již byla schválena, a z tohoto důvodu nemá v úmyslu přijmout rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589. Naopak, jak potvrdila Komise v odpovědi na organizační procesní opatření, měla za to, že předmět stížností se týká pouze financování napadeného v rámci ERF a ENRF, a nikoli napadených vnitrostátních podpor, které však byly podle žalobců poskytnuty mimo uvedený rámec. Jak přitom vyplývá z bodů 6, 26 a 51 až 53 výše, toto vyjádření vycházelo z neúplného výkladu uvedených stížností, takže Komise neposoudila část opatření napadených v těchto stížnostech.

61 Kromě toho a v každém případě je podpora uvedená v bodě 59 výše pouze jednou z vnitrostátních podpor napadených ve stížnostech, takže argumentace Komise, poprvé rozvinutá v průběhu řízení, se týká pouze jedné z nich.

62 Nemůže obstát ani argument Komise vznesený podpůrně, podle kterého musí být její dopis ze dne 14. února 2023 považován za dopis o „předběžném odložení věci“ adresovaný žalobcům na základě čl. 24 odst. 2 druhého pododstavce nařízení 2015/1589 a představuje jasné a definitivní vyjádření ve smyslu článku 265 SFEU.

63 Je totiž nutno zaprvé konstatovat, že Komise ve svém dopise ze dne 14. února 2023 nevycházela z čl. 24 odst. 2 druhého pododstavce nařízení 2015/1589.

64 Zadruhé Komise nemůže tvrdit, že v reakci na stížnosti, které jí byly předloženy, neměla pravomoc přijmout rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589, a zároveň podpůrně, že její dopis ze dne 14. února 2023 musí být přesto považován za dopis založený na čl. 24 odst. 2 druhém pododstavci uvedeného nařízení.

65 Konečně okolnost, že Komise v dopise ze dne 14. února 2023 uvedla, že ukončila posuzování stížností a má v úmyslu věc odložit, neznamená, že se vyjádřila ke všem opatřením napadeným v těchto stížnostech a v dopise žalobců ze dne 4. dubna 2022, pokud jde o napadené vnitrostátní podpory. Komise totiž v průběhu četné korespondence s žalobci nikdy nezmínila, natož aby je analyzovala, napadené vnitrostátní podpory. Naopak všechny úvahy, které uvedla ve své korespondenci se žalobci, se týkaly financování napadeného v rámci ERF a ENRF. Takové úvahy přitom nemají vztah k napadeným vnitrostátním podporám, které byly podle žalobců poskytnuty mimo uvedené fondy a byly zcela financovány nizozemským státem. Uvedené úvahy tudíž neumožňují vyvodit jakékoliv vyjádření Komise v tomto ohledu.

66 Z toho vyplývá, že pokud jde o napadené vnitrostátní podpory, Komise se k výzvě k jednání jasně a definitivně nevyjádřila ve smyslu článku 265 SFEU.

67 Žaloba tedy musí být prohlášena za přípustnou v rozsahu, v němž směřuje k určení nečinnosti Komise týkající se její nečinnosti na základě nařízení 2015/1589, pokud jde o napadené vnitrostátní podpory.

K věci samé

68 K rozhodnutí o opodstatněnosti návrhových žádání směřujících proti nečinnosti je třeba ověřit, zda k okamžiku výzvy k jednání ve smyslu článku 265 SFEU měla Komise povinnost jednat (viz rozsudek ze dne 21. prosince 2022, Ekobulkos v. Komise, T-702/21, EU:T:2022:842, bod 27 a citovaná judikatura).

69 V oblasti státních podpor jsou situace, kdy je Komise povinna jednat, pokud jde o protiprávní podpory nebo podpory neslučitelné s vnitřním trhem, upraveny nařízením 2015/1589 (rozsudek ze dne 21. prosince 2022, Ekobulkos v. Komise, T-702/21, EU:T:2022:842, bod 28).

70 Článek 12 odst. 1 druhý pododstavec nařízení 2015/1589 mimo jiné stanoví, že Komise přezkoumá bez zbytečného prodlení veškeré stížnosti podané zúčastněnou stranou podle čl. 24 odst. 2 uvedeného nařízení. Toto ustanovení týkající se práv zúčastněných stran zejména stanoví, že pokud zúčastněná strana neposkytuje po skutkové a právní stránce dostatečné důvody, jež by na základě posouzení *prima facie* doložily existenci protiprávní státní podpory nebo zneužití podpory, Komise o tom uvědomí zúčastněnou stranu a vyzve ji, aby předložila připomínky ve stanovené lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. Pokud se zúčastněná strana ve stanovené lhůtě nevyjádří, stížnost se považuje za vzatou zpět (rozsudek ze dne 21. prosince 2022, Ekobulkos v. Komise, T-702/21, EU:T:2022:842, bod 29).

71 Článek 15 odst. 1 první věta nařízení 2015/1589 stanoví, že přezkoumání možné protiprávní podpory je zakončeno přijetím rozhodnutí podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 uvedeného nařízení, podle něhož Komise posoudí oznámení ihned po jeho obdržení a přijme buď rozhodnutí konstatující, že opatření není podporou, nebo rozhodnutí nevznášet námitky, pokud neexistují pochybnosti o jeho slučitelnosti s vnitřním trhem, či rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení, pokud existují pochybnosti o slučitelnosti uvedeného opatření s vnitřním trhem (rozsudek ze dne 21. prosince 2022, Ekobulkos v. Komise, T-702/21, EU:T:2022:842, bod 30).

72 Je tedy třeba ověřit, zda v projednávané věci byla Komisi předložena stížnost nebo jí byly poskytnuty informace týkající se údajně protiprávní podpory nebo podpory neslučitelné s vnitřním trhem, po kterých mělo dojít k některým z kroků nebo rozhodnutí založených na čl. 12 odst. 1 druhém pododstavci nařízení 2015/1589 nebo čl. 15 odst. 1 první větě uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 29. září 2011, Ryanair v. Komise, T-442/07, nezveřejněný, EU:T:2011:547, bod 37, a ze dne 21. prosince 2022, Ekobulkos v. Komise, T-702/21, EU:T:2022:842, bod 31).

73 V projednávané věci, jak bylo konstatováno v bodech 3 až 6 výše, obdržela Komise stížnosti podané na formuláři uvedeném v příloze IV nařízení č. 794/2004, které se týkaly mimo jiné několika napadených vnitrostátních podpor. Kromě toho, jak bylo uvedeno v bodě 10 výše, žalobci předložili doplňující informace v dopise ze dne 4. dubna 2022.

74 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že Komise nezpochybňuje, že měla pravomoc přezkoumat na základě nařízení 2015/1589, zda napadené vnitrostátní podpory představují státní podpory, jakož i případně jejich legalitu a slučitelnost s vnitřním trhem. Stejně tak, pokud by Komise při provádění tohoto přezkumu měla případně za to, že tyto podpory nebo některé z nich představují existující podpory ve smyslu čl. 1 písm. b) uvedeného nařízení, byla povinna o tom informovat žalobce a v souladu s čl. 24 odst. 2 tohoto nařízení je uvědomit, že z tohoto důvodu skutkové a právní okolnosti, na které se odvolávají, neposkytují na základě posouzení *prima facie* dostatečné důvody, jež by doložily existenci protiprávní podpory nebo zneužití podpory.

75 Komise tedy byla poté, co jí byly řádně oznámeny stížnosti, které ji informovaly o existenci údajných protiprávních podpor nebo o údajném zneužití takových podpor, povinna jednat v souladu s čl. 12 odst. 1 druhým pododstavcem, čl. 15 odst. 1 a čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589. Toto posouzení však mělo vést Komisi k přijetí některého z kroků stanovených výše uvedenými ustanoveními nebo k přijetí rozhodnutí na jejich základě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. září 2011, Ryanair v. Komise, T-442/07, nezveřejněný, EU:T:2011:547, bod 67).

76 Vzhledem k tomu, že Komise v souvislosti s napadenými vnitrostátními podporami neučinila žádné kroky ani *a fortiori* nepřijala rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589, přestože tak byla povinna učinit, ocitla se po uplynutí lhůty dvou měsíců od výzvy k jednání v situaci nečinnosti.

77 Z toho vyplývá, že výtky žalobců směřující k prokázání, že Komise nesplnila svou povinnost jednat na základě nařízení 2015/1589, jsou opodstatněné, pokud jde o napadené vnitrostátní podpory.

78 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být odmítnuta jako nepřípustná v rozsahu, v němž zní na určení nečinnosti Komise ve vztahu k financování napadenému v rámci ERF a ENRP, a musí jí být vyhověno v rozsahu, v němž zní na určení nečinnosti Komise ve vztahu k napadeným vnitrostátním podporám.

79 Konečně, pokud jde o druhý bod návrhových žádání žalobců, kterým navrhují, aby Tribunál uložil Komisi, aby ve lhůtě dvou měsíců přijala rozhodnutí na základě nařízení 2015/1589, je třeba připomenout, že v rámci žalob založených na článcích 263 a 265 SFEU nemá soud Evropské unie pravomoc vydávat soudní příkazy orgánům, institucím a jiným subjektům Unie. Je totiž na dotčeném orgánu, aby přijal opatření vyplývající z vydaného rozsudku, a to jak v případě žaloby na neplatnost, tak v případě žaloby pro nečinnost (viz usnesení ze dne 9. července 2012, Pigui v. Komise, T-382/11, nezveřejněné, EU:T:2012:350, bod 29 a citovaná judikatura, a ze dne 13. dubna 2022, Alauzun a další v. Komise, T-695/21, nezveřejněné, EU:T:2022:233, bod 51 a citovaná judikatura). Druhý bod návrhových žádání žalobců tudíž musí být zamítnut z důvodu nedostatku pravomoci Tribunálu o něm rozhodnout.

K nákladům řízení

80 Podle čl. 134 odst. 3 svého jednacího řádu může Tribunál rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich ponese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch.

81 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci měl každý z účastníků řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, má Tribunál za to, že bude za okolností v projednávané věci spravedlivé rozhodnout, že každý účastník řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) Evropská komise nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU, když nejednala na základě tohoto nařízení, pokud jde o údajné státní podpory uvedené v bodě 6 písm. a), nadepsaném „Státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem“, stížností žalobců a v bodě VI jejich dopisu ze dne 4. dubna 2022.

2) Ve zbývající části se žaloba zamítá.

3) Každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení.

Papasavvas Kornezov De Baere

Petrlík Kingston

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 13. Listopadu 2024.

Podpisy